

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

DEMAS se rozrůstá! Během léta se rozšířil o tři nové organizace.

S radostí oznamujeme, že se DEMAS během léta rozšířil o tři nové členské organizace. Těmito organizacemi jsou: Burma Center Prague, Diakonie ČCE – Středisko humanitární a rozvojové spolupráce a Integra.

Integria se zaměřuje na posilování demokracie a lidských práv v jihovýchodní Asii, kde aktivně podporuje transformační procesy. Burma Center Prague se zasazuje o demokratizaci, s důrazem na dodržování lidských práv a zlepšení situace lidí v Barmě a těch, kteří jsou v exilu. Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE rovněž působí v jihovýchodní Asii. Ve Vietnamu například implementují projekty zaměřené na ochranu práv dětí, a to s důrazem na boj proti obchodování s lidmi.

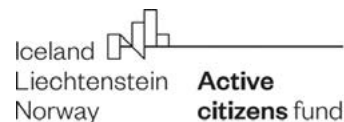
DEMAS se připojil k Sunflower Declaration

V srpnu se DEMAS spolu s dalšími členskými organizacemi připojil k tzv. [Sunflower Declaration](#). Deklarace obsahuje konkrétní doporučení pro vlády, mezinárodní organizace, podniky, města a univerzity v oblasti přímé podpory základních lidských práv a práce s obránci lidských práv, kteří jsou na útěku před perzekucí. Deklaraci vydalo norské Nobelovo centrum společně s nositeli Nobelovy ceny míru 2022; Centrem pro občanské svobody, organizacemi Memorial a Viasna (v zastoupení Aleše Bialiackého) a dalšími organizacemi zabývajícími se lidskými právy.

Rekonstrukce Ukrajiny: Problematika poskytování psychosociální pomoci

V pátek 15. září proběhla další pracovní schůzka k otázkám poskytování psychosociální po-

moci v souvislosti s válkou na Ukrajině a její následnou rekonstrukcí. Na intenzivní debatě se opětovně setkali zástupci ministerstva zdravotnictví, vnitra a zahraničních věcí, psychologů a psychiatrů, Národního ústavu duševního zdraví a implementátorů z terénu. Debata se věnovala mimo jiné např. destigmatizaci psychologické a psychiatrické péče ve vnímání ukrajinské i české společnosti, zahrnutí témat resilience a wellbeingu do rekonstrukce Ukrajiny či problematice poskytování psychologické péče veteránům a dětem.

Nadace OSF

Aktivity jednotlivých členů

Amnesty International ČR

Amnesty International v létě [přivítala nového ředitele Pavla Grubera](#). V rámci své vize se chce věnovat zviditelnění organizace v očích veřejnosti, pokračovat hodlá také v klíčovém tématu obrany a podpory politických vězňů. Jako zásadní vnímá rovněž kampaň za legislativní změnu definice znásilnění nebo téma klimatické nespravedlnosti. Do Amnesty přichází po několikaletém působení v čele Lékařů bez hranic.

V srpnu se Amnesty International zapojila do Prague Pridu, týdenní akce oslavující LGBTI+ komunitu. Spolu s organizací Trans*parent se zaměřila především na téma [povinných kastrací trans*osob](#) v Česku. V rámci Pridu nabídla veřejnosti také debaty o právech a situaci trans* lidí,

stejně jako projekt Živá knihovna a setkání s těmi, jejichž práva jsou porušována.

V neposlední řadě Amnesty International spustila [kampaň na podporu Maksyma Butkivyče](#), ukrajinského obránce lidských práv. Ten byl v Rusku nespravedlivě odsouzen ke 13 rokům za mřížemi.

Arcidiecézní charita Praha

Nově pomáhá Arcidiecézní charita Praha dětem se speciálními potřebami v Bělorusku

Arcidiecézní charita Praha působí v Bělorusku od roku 2004. Aktuálně podporuje téměř 600 dětí z nejchudších rodin. Díky úzké spolupráci s katolickými farnostmi, dobrovolníky, státními sociálními institucemi a školami nyní pomoc rozšířila i dětem s postižením z různých regionů vitébské oblasti. Děti studují v integrovaných třídách nebo se vzdělávají za asistence svých rodičů doma.

Finanční podpora, kterou Arcidiecézní charita Praha získává od českých dárců, pomáhá

rodinám těchto dětí uhradit zvýšené náklady na organizaci vzdělávání, volnočasových aktivit, ale i náklady v dalších oblastech života, jako je doprava, stravování apod. Síť sociálních služeb, kde by rodiny pečující o děti s postižením získaly pomoc, není v Bělorusku tak rozvinutá jako v naší zemi. Každou podporu, která pomůže odstranit fyzické a sociální bariéry v životě postižených dětí, jejich rodiče velmi oceňují.

Arnika

Pokračujeme ve spolupráci s ukrajinskou občanskou společností. V červenci se tak podařilo publikovat studii, jež může pomoci s úvahami

Aktivity jednotlivých členů

o poválečné obnově. Válka ničí životy i životní prostředí, [výzkum satelitních snímků nám ovšem také ukázal](#), že výbuchy a požáry paradoxně ovlivnily celkovou kvalitu vzduchu méně než dřívější provoz těžkého průmyslu. Trvají ale obavy z těžkého poškození půdy a pitné vody. V analýzách tak budeme pokračovat.

Ovzduší pomáháme sledovat i v Gruzii, kde [vzniká síť občanského monitoringu znečištění](#). Ke konci srpna běželo dvanáct stanic, skoro dvakrát více, než z kolika čerpá data státní infrastruktura. Arnika také dovršila úspěšnou spolupráci s EARTH Thailand. V červenci se do Thajska vrátily české expertky, aby představily výsledky výzkumu zamoření látkami z elektroodpadu. Těší nás, že právě odborné podklady [pomáhají](#) místním vymáhat jejich práva, včetně kupříkladu odškodnění za otrávenou vodu.

Asociace pro mezinárodní otázky

Databáze expertek! Je to kampaň

Dnešním dnem spouštíme kampaň, která má za úkol vybrat finanční prostředky na další chod naší [Databázi expertek](#). V následujících několika týdnech se můžete těšit na zajímavé příspěvky podporovatelů nebo informace o tom, jak Databáze funguje. Za příspěvek na [Darujme.cz](#) vás navíc čeká dárek v podobě krásného plakátu mladé české umělkyně [Martu](#). Předem děkujeme za podporu.

Nová publikace projektu MapInfluenCE

Předvolební kampaň na Slovensku vrcholí. Jak se slovenské politické strany staví k Rusku a Číně? Jejich postoje zmapovala v nové studii projektu MapInfluenCE analytička Nikoleta Nemečková. Publikaci jsme minulý týden společně s Adapt Institute představili v Bratislavě.

Zajímá vás jak se Čína a Rusko snaží ovlivňovat slovenskou politiku a společnost? Celou publikaci najdete [zde](#).

Centrum pro lidská práva a demokracii

Centrum pro lidská práva a demokracii v červenci tohoto roku dosáhlo cílové částky v crowdfundingové Hithit kampani. Vybrané finance využijeme především na tvorbu vlastního lidskoprávního podcastu. Vydali jsme také [letní edici Bulletinu](#), kde informujeme o aktuálním stavu lidských práv a demokracie u nás i ve světě. V říjnu 2023 plánujeme uspořádat akci Vývoj lidských práv 2022/2023, která se bude konat hybridně v Brně na Právnické fakultě Masarykovy univerzity a na kterou jste srdečně zváni, ať osobně či online. Pozvánku na akci najdete již brzy na [našich sociálních sítích](#).

EUROPEUM

Institut pro evropskou politiku [EUROPEUM](#) nadále pokračuje v debatách z cyklu [Café Evropa](#). V posledních měsících se debaty zaměřily na mnoho témat, například právy LGBT+ komunity. Ta se probrala na debatě pod názvem **Co dělá EU pro práva a ochranu LGBT+ lidí?**, které se zúčastnili právnička **Adéla Horáková**, poslankyně Evropského parlamentu za Piráty **Marcel Kolaja** a ředitel odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR **Viktor Kundrák**. Moderátorem debaty byl **Czesław Walek**, ředitel Pride Business Forum. Video z debaty najdete [zde](#). V rámci Café Evropa vyšel také **nový formát podcastu**, jehož první díl si můžete pustit na [tomto odkazu](#).

Dále došlo ve spolupráci s Ústavem mezinárodních vztahů (ÚMV) a Asociací pro mezinárodní otázky (AMO) k **promítání filmu Thule-Tuvalu** o Grónském městečku Thule, které je nejseverněji obývaným místem na Zemi. Po filmu došlo ke krátké debatě, které se zúčast-

nila také naše výzkumná pracovnice Rebecka Hengalová.

Transitions

In a journalism course hosted by Transitions, 12 participants from the US, Argentina, Poland, Switzerland and the Czech Republic learned about what it takes to be a foreign correspondent and what is solutions journalism. From July 8 to July 23, Going on Assignment in Prague faculty of industry professionals taught participants a number of important skills and techniques for effective interviewing and multimedia reporting. They also found out what the ethics of journalism are and what it is like to report from a foreign country. Speakers included journalists Raphael Minder from The Financial Times, Mark D. Harmon, the University of Tennessee, Knoxville, Silvie Lauder from Respekt, Michael Kahn from Reuters, and Will Tizard from RFE/RL. Alongside working on their stories, participants took a tour of Radio Free Europe/Radio Liberty and Czech Radio, they visited Economia publishing house etc. There were many opportunities for them to network and socialize, for instance at a local Czech restaurant, or during the four free days they had for exploring Prague and the Czech Republic. The course ended with a presentation of their stories, videos and a farewell lunch on a boat. If you have a passion for this line of work and want to acquire

some practical skills, join us for this [foreign re-
porting](#) course in July 2024!

You can also follow us on [Twitter](#), [Facebook](#),
and [Instagram](#) and on our [website](#).

Transparency International ČR

Zákon o ochraně oznamovatelů dnes nabývá účinnosti. Jaký bude mít dopad?

Po více než desetileté složité diskuzi o možné podobě zákonné úpravy ochrany oznamovatelů a zdoluhavé snaze implementovat do českého právního řádu evropskou směrnici o ochraně osob, které oznamují porušení práva Evropské unie, nabytí 1. srpna 2023 účinnosti zákon o ochraně oznamovatelů. Transparency International ČR přináší odpovědi na otázky, co zásadního do Česka tato legislativa přináší, koho ochrání nebo co vše je možné oznamovat.

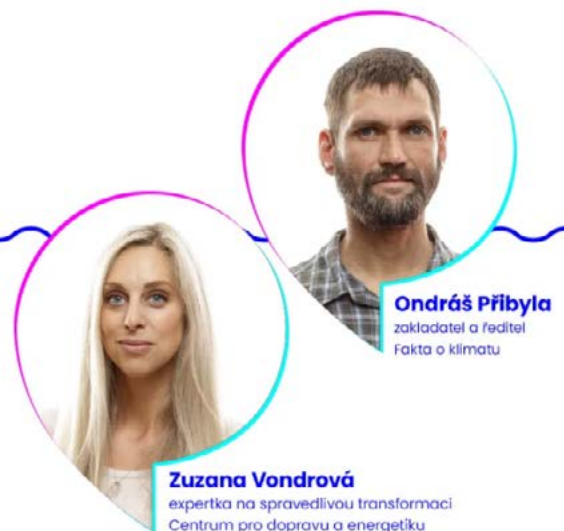
[Zákon číslo 171/2023 Sb.](#), jehož hlavním smyslem je chránit oznamovatele protiprávního jednání – tzv. whistleblowery – na pracovišti před odvetnými opatřeními ze strany zaměstnavatelů, byl definitivně [schválen v červnu 2023](#), tedy téměř rok a půl po uplynutí transpoziciční lhůty [zmíněné směrnice](#). ČR za meškání s transpozicí stále hrozí až [sedmdesátimilionová pokuta](#) od Evropské komise.

Jedná se však o vykročení správným směrem. Jako ilustraci uvedeme [Globální barometr korupce](#) za rok 2021, zaměřený na EU, ze kterého vyplývá, že více než polovina (55 %) Čechů se obává právě toho, zda oznámení nekalého jednání či korupce není důvodem pro odvetná opatření proti oznamovateli.

Jaké jsou povinnosti zaměstnavatele a čeho se musí vyvarovat? To a mnoho dalšího se dozvíte [na webu TI](#).

Stošestka: Dotací na boj s klimatickou krizí přibývá. Co Česko do roku 2030 udělá s bilionem korun?

Vlny veder, extrémní sucha, hurikány nebo záplavy. Radikální výkyvy počasí jsou prokazatelně průvodním jevem klimatické změny, za kterou může člověk. Co čeká nás v České re-

publice? Dalším změnám je ještě čas zabránit, je ale nutné na to vynaložit finanční prostředky. Do podcastu Transparency International ČR (TI) Stošestka přijali pozvání Zuzana Vondrová, expertka na spravedlivou transformaci z Centra pro dopravu a energetiku a Ondráš Přebyla, zakladatel a ředitel Fakta o klimatu.

Na boj s klimatickou změnou se vynakládá čím dál větší část veřejných rozpočtů. Jedním

z lídrů v dotování tzv. „zelených programů“ je Evropská unie. Z té přijde do Česka skrze několik programů (Modernizační fond, [Fond spravedlivé transformace](#) a [Národní plán obnovy](#)) do konce dekády dle odhadů na bilion korun. Jak tuto závratnou částku investujeme? A poputují finance na relevantní projekty? Poslouchejte [nový díl Stošestky](#). Moderuje Martina Foldynová.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Třetí číslo Zpravodaje DEMAS vychází v září 2023.

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Nadiia Ivanova
Pavel Havlíček (místopředseda)
Jakub Klepal
Marek Svoboda (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

*Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků
Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci
Programu transformační spolupráce ČR.*

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Člověk v tísni
Europeum
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:
Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Arnika
Burma Center Prague
Centrum pro lidská práva a demokracii
Češi Tibet podporují
Diakonie ČCE – Středisko humanitární
a rozvojové spolupráce
Integria

© DEMAS – Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv, 2023

TRANSITION
Transition Promotion Program